

Samen maken we Teylingen

1. Inwoners staan centraal*

Maatschappelijke opgave:

We willen een gemeente zijn die wordt ervaren als toegankelijk, en laagdrempelig. Als bestuursorgaan zijn we duidelijk over onze rol, houding en wijze van communiceren in onze contacten. We werken samen met inwoners, ondernemers en instellingen. Initiatieven uit de samenleving worden met een open houding ontvangen. Ook betrekken we jongeren meer bij de politiek.

Lokale democratie

Participatie gaat over de mogelijkheden voor inwoners* om mee te denken en mee te doen in een vroeg stadium van een initiatief of vanaf het voortraject van beleids- en projectvorming.

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We betrekken inwoners in een vroeg stadium bij het maken van beleid of het uitvoeren van projecten om mee te denken en te doen (denk hierbij aan beeldvormende sessies, wijkmarkten en klankbordgroepen).
- We gebruiken hiervoor verschillende hulpmiddelen die passen bij de doelgroepen die we willen benaderen.
- Ook in de volgende fases van een traject blijven we inwoners betrekken.
- We roepen inwoners op om ons uit te dagen (Right to Challenge).
- We nodigen jongeren uit de raad te voeden met hun ideeën.
- We zijn duidelijk over onze rol en die van betrokkenen bij participatietrajecten. Zo weet iedereen wat hij kan verwachten.
- We zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen.
- Als raad zijn we zichtbaar. We zorgen ervoor dat we op de hoogte zijn van participatietrajecten.

Dienstverlening

Dienstverlening gaat over contact van inwoners met het bestuur en ambtenaren.

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We zijn een betrouwbare overheid: we zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen.
- We staan doorlopend in contact met inwoners, verenigingen, instellingen en ondernemers.
- We vinden dat dienstverlening open, met een luisterend oor, uitnodigend, oplossingsgericht moet zijn. Dit moet terug te zien zijn in de houding van alle betrokkenen, zowel raad, college, als ambtelijke organisatie.
-

* Hieronder verstaan wij niet alleen inwoners maar ook ondernemers, organisaties, instellingen en belanghebbenden.

2. Duurzaam wonen voor alle doelgroepen

Maatschappelijke opgave:

Wij staan voor de opgave om voldoende betaalbare- en passende woningen te realiseren voor de diverse doelgroepen in onze gemeente. De claims op de ruimte in Teylingen nemen toe en dat vraagt om innovatieve en creatieve oplossingen, ook binnen de bestaande woningvoorraad. Het veranderende klimaat vraagt om energiebesparing, duurzaam bouwen en vergroenen van de leefomgeving.

Huidig kader:

Woonagenda Holland Rijnland Woonvisie Teylingen (2020-2024)
--

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We brengen doorstroming verder op gang door de verhuisketen te verlengen.
- We gaan hierover actief in gesprek met onze partners (denk aan STEK, Holland Rijnland en onze buurgemeenten).
- We realiseren een passende woning voor alle doelgroepen in Teylingen.
- De plannen uit de Woonvisie voeren we versneld uit, met regie op de woningmarkt door bijvoorbeeld het anti-speculatiebeding en zelfbewoningsplicht.
- We gaan in gesprek met eigenaren van leegstaande winkels en panden over herbestemming.
- Om te kunnen voldoen aan de vraag is hoogbouw een optie.
- We gaan op zoek naar en staan open voor flexibele woonconcepten en geclusterde woonvormen (denk hierbij aan "tiny houses", tijdelijke woonunits en knarrenhofjes).
- We zetten in op de verdere verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. We doen dit o.a. door het isoleren van woningen te stimuleren.
- Inwoners die een bijdrage willen leveren aan het verduurzamen van woningen, maar dit niet zelf kunnen financieren, worden hierin ondersteund.
- We zetten in op het verder vergroenen van de woonomgeving (denk aan het planten van meer bomen en het stimuleren van inwoners om hun eigen tuinen te vergroenen in plaats van te verstenen).

Dilemma's:

- Een groot deel van de partijen steunt het initiatief om hoogbouw mee te nemen in de bouwmogelijkheden. Daartoe moet worden bepaald wat onder hoogbouw wordt verstaan.

- Enkele partijen streven naar 30 procent sociale woningen in de totale woningvoorraad. Dit zou resulteren in een hoger percentage sociale woningbouw in de nieuwbouw.
- Er zijn verschillen in focus op de doelgroepen – heeft een bepaalde doelgroep prioriteit?
- Het huisvesten van arbeidsmigranten.
- Hoe wil de raad omgaan met het bouwen in het buitengebied.
- Het voeren van een actief grondbeleid.

3. Duurzaamheid en energie

Maatschappelijke opgave:

We staan voor de opgave om in 2050 klimaatbestendig en klimaatneutraal te zijn, zodat ook de generaties na ons prettig kunnen leven in Teylingen. De opgave tot verduurzaming is een opgave van ons allemaal: overheid, ondernemers, inwoners en het maatschappelijk middenveld dragen allemaal hun steentje bij en werken samen om de doelstellingen te halen die zijn geformuleerd in het Klimaatakkoord. Als gemeente geven we het goede voorbeeld en trekken we samen op.

Huidig kader:

Klimaatakkoord Lokale energiestrategie Regionale energiestrategie Transitievisie warmte Teylingen Ambitie klimaatadaptatie Teylingen
--

Waar vinden de partijen elkaar op

- We ondersteunen lokale initiatieven die bijdragen aan de duurzaamheidsambities.
- We geven zelf het goede voorbeeld door de openbare ruimte te vergroenen.
- We informeren en enthousiasmeren inwoners actief over het groener maken van hun woonomgeving.
- We gaan aan de slag met klimaatadaptatie (zoals hemelwater en biodiversiteit).
- We gaan oplossingen zoeken voor energiearmoede (isolatie woningen en zonnepanelen).
- We voeren de Transitievisie warmte en de Lokale Energie Strategie voortvarend uit.
- De duurzaamheidslening blijft bestaan.
- We maken plaats voor duurzame mobiliteit (wandelen- en fietspaden en openbaar vervoer).
- We kopen circulair in.

Dilemma's:

- Hoe gaan we de ambities halen? Met het plukken van het laaghangend fruit (isoleren en zonnepanelen op daken) halen we onze ambitie niet.
- Over het ruimte maken voor windenergie en zonneparken verschillen de meningen.

4. Een bereikbaar Teylingen

Maatschappelijke opgave:

De bereikbaarheid van onze regio staat onder druk, dit heeft invloed op de economie, leefbaarheid en het milieu van onze gemeente. Door regionaal samen te werken pakken we de mobiliteitsopgave op en de verkeersveiligheid voor onze dorpen aan. Ook het verbeteren van de verkeersveiligheid op wijkniveau pakken we op.

Huidig kader:

Regionale strategie mobiliteit Holland Rijnland Regionale Omgevingsagenda Centrumvisie Teylingen Uitvoeringsagenda Centrumvisie
--

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We werken regionaal samen om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren en knelpunten aan te pakken (denk hierbij aan de van Pallandtlaan).
- Inzetten op het (versneld) uitvoeren van de Centrumvisie.
- Eerst bewegen dan bouwen.
- We werken aan de verkeersveiligheid in onze dorpen door onveilige verkeerssituaties versneld aan te pakken conform de knelpuntenlijst.
- We maken ruimte om optimaal gebruik te kunnen maken van beschikbare fondsen en subsidies om de infrastructuur te verbeteren.
- We zetten verder in op duurzame mobiliteit (te denken valt aan de bereikbaarheid met behulp van OV en uitbreiding van fiets- en wandelnetwerk).
- We verbeteren de bereikbaarheid van centra en openbare gebouwen voor mensen met een handicap, conform VN-verdrag Handicap.

Dilemma's:

- Het gebrek aan doorstroming op de Van Pallandtlaan heeft een regionale oorzaak. In de regio ligt de besluitvorming. Plaatselijk verschillen de partijen over de oplossingen.
- Partijen verschillen van mening over de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom.

5. Economie en Recreatie

Maatschappelijke opgave:

We willen een welvarende en toekomstbestendige gemeente zijn met aantrekkelijke recreatiegebieden voor inwoners en toeristen. We ondersteunen ondernemers die zich hierop richten. We zoeken de samenwerking met de regio, ook op dit terrein. We zorgen voor goed bereikbare dorpen en zien erop toe dat Teylingen een aantrekkelijk gemeente blijft om te ondernemen.

Huidig kader:

Economische visie Duin – en Bollenstreek Uitvoeringsagenda Duin – en Bollenstreek Visie op Recreatie en Toerisme Teylingen Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We zetten in op duurzaam, groen en actief toerisme.
- De Kaag als recreatiegebied biedt kansen voor Teylingen.
- We voeren de Centrumvisie (versneld) uit.
- We versterken de regionale samenwerking.
- We ontwikkelen de ruïne van Teylingen verder.
- We stimuleren innovatief en circulair ondernemerschap.
- We willen regelgeving vereenvoudigen voor ondernemers.

Dilemma's:

- Er zijn verschillende meningen en inzichten over de rol, inhoud en uitvoering van de ISG/GOM en hoe deze samenwerking verder in te zetten.

6. Zorg en Welzijn

Maatschappelijke opgave:

De zorg moet toegankelijk zijn en de leefomgeving gezond. Hierin staat de menselijke maat centraal. Iedereen moet de kans hebben om mee te kunnen doen. De zorg moet terecht komen bij degenen die het nodig hebben.

Huidig kader:

Maatschappelijke agenda Teylingen

Waar vinden de partijen elkaar op:

- De stijging van de kosten in de (jeugd)zorg moeten in de hand worden gehouden door o.a. slim in te zetten op preventie en samenwerking.
- Door o.a. in te zetten op bewustwording en samenwerking tussen ouders, scholen en overheid willen we de kosten voor de jeugdhulp beheersen en wachtlijsten verkorten.
- We werken aan preventie en vroegsignalering om de juiste zorg op het juiste moment te kunnen bieden.
- We investeren in gezondheid door bijvoorbeeld meer wandel- en fietspaden aan te leggen.
- We maken ons sterk om eenzaamheid en armoede tegen te gaan.
- Onze mantelzorgers en vrijwilligers verdienen extra aandacht.

Dilemma's:

- Hoe krijg je iedereen aan het samenwerken?
- Hoe vult de raad zijn rol als opdrachtgever in (bijvoorbeeld bij de aanbesteding van de (jeugd) zorg om kosten beheersbaar te houden en ruimte voor maatwerk te bieden?

7. Regionale samenwerking

Regionaal samenwerken

Samenwerking met andere partijen aan dezelfde opgaven biedt de kans om efficiënter problemen aan te pakken. De raad moet vroegtijdig de kaderstellende en controlerende rol in de regio, zowel inhoudelijk als financieel, pakken.

Door op de verschillende niveaus, lokaal regionaal, of zelfs landelijk samen op te trekken ontstaat er ruimte. Denk hierbij aan samenwerking met provincies, buurgemeenten, de Veiligheidsregio, VNG, Leidse regio of bijvoorbeeld de MRA.

Daarnaast ligt de uitvoering van veel opgaven bij gemeenschappelijke regelingen en/of verbonden partijen. Denk hierbij aan mobiliteit of de inzet van gelden voor de jeugdzorg.

In het advies van de verkenner wordt verder ingegaan op de mogelijkheden voor regionale samenwerking.

8. Financiën

Maatschappelijke opgave:

Gemeente Teylingen staat voor de opgave om in financieel en economisch onzekere tijden toekomstbestendig te begroten en om weerbaar zijn tegen financiële consequenties van verschillende crises, zoals de coronapandemie en de oorlog in Oekraïne.

Huidig kader:

Financiële meerjarenbegroting Teylingen

Waar vinden de partijen elkaar op:

- We werken met een sluitende begroting (in deze raadsperiode 2022-2026).
- De algemene reserve mag gedeeltelijk aangewend worden voor maatschappelijke investeringen.
- We zetten samen met onze partners (regiogemeenten, provincie en VNG) in op een sterke lobby richting het Rijk voor financiering van de extra taken die op gemeenten afkomen.
- We verstevigen ons accounthouderschap van verbonden partijen, door aan het begin de doelen te benoemen en de daarbij behorende financiën.

Dilemma's:

- Wanneer kan de algemene reserve ingezet worden, voor welk doel en hoeveel geld?

Algemene dilemma's

De geschetste opgaven en oplossingsrichtingen leveren dilemma's op. Voorbeelden zijn:

- Hoe verhoudt woningbouw, duurzame energie en bereikbaarheid zich tot het open landschap?
- "Eerst bewegen, dan bouwen", is dat haalbaar?
- Toename van digitaal winkelen en stijgende inflatie leidt tot winkelleegstand en brengt het voorzieningenniveau omlaag.

Deze dilemma's vereisen integraal denken en handelen. Dit moet weerspiegeld worden in het collegeprogramma en de uitwerking ervan.